

har indledt forhandlinger om medlemskab med EU. Samarbejdsrelationerne med Rusland er blevet styrket i form af EU's Ruslandspolitik og Den Nordlige Dimension, samt indenfor rammerne af Østersørådet, Barentsrådet og Arktisk Råd.

På denne baggrund tilsluttede de øvrige samarbejdsministre sig i begyndelsen af året mit forslag om at nedsætte en arbejdsgruppe med henblik på revision af nærområdestrategien. Arbejdsgruppen har nu færdiggjort sit arbejde og fremlagde i september måned rapporten »Nærmere Norden – forslag til revideret nordisk nærområdestrategi«. Arbejdsgruppen anbefaler blandt andet øget koncentration af indsætserne, bedre forankring i modtagerlandene, en højere grad af differentiering i forhold til landenes forskellige behov og udviklingsstadiet, samt en bedre koordinering med de nordiske landes bilaterale projekter. Det forudses endvidere, at nærområdesamarbejdets tyngdepunkt gradvist kommer til at flytte sig fra de baltiske lande til det russiske nærområde.

Rapporten skal drøftes på Nordisk Råds session i november.

Kaliningrad indtager på grund af sin geografiske status, som et område omsluttet af fremmed territorium beliggende 400 kilometer fra det øvrige Rusland en ganske særlig placering indenfor den russiske region og i Østersøregionen. De politiske, sociale og økonomiske problemer i Kaliningrad var i maj måned tema for en konference arrangeret af udenrigsministeriet og Nordisk Ministerråd i samarbejde med EU-Kommissionen. Konferencen satte fokus på vigtigheden af at give udviklingen af et stabilt og økonomisk Kaliningrad høj prioritet og at gøre den til et væsentligt element i EU's strategi for Den Nordlige Dimension.

Blandt samarbejdsministrene arbejdes i øjeblikket på at oprette et såkaldt informationspunkt i Kaliningrad.

I forbindelse med arbejdet for at revidere Nordisk Ministerråds strategi for samarbejdet med nærområderne har vi søgt at definere Nordisk Ministerråds rolle i nærområderne i forhold til den mangfoldighed af andre indsætser bilaterale og multilaterale, der findes i områderne og som de nordiske lande deltager i.

Et vigtigt eksempel er Østersørådet, hvor samtlige nordiske lande er medlemmer sammen med de baltiske lande, Polen, Tyskland, Rusland og EU-kommissionen. I Østersørådets regi har der i det forløbne år blandt andet været fo-

kus på vækst og bæredygtig udvikling, styrkelse af det regionale og sub-regionale samarbejde samt menneskelig sikkerhed. I det kommende år forventes, at der herudover vil blive lagt vægt på at arbejde for styrkelse af det økonomiske samarbejde, Den Nordlige Dimension samt fremme af det kulturelle samarbejde.

Et andet eksempel er Arktisk Råd. Som tidligere nævnt valgte det islandske formandskab sidste år at sætte fokus på de arktiske områder. Udviklingen i Arktis og ikke mindst arbejdet indenfor Arktisk Råd nyder fortsat stor bevågenhed i Nordisk Ministerråd, der har opnået observatørstatus i Råder for dermed at søge at skabe sammenhæng mellem det arktiske samarbejdsprogram i NMR og det arbejde, der foregår i Arktisk Råd.

Arktisk Råd oprettedes i 1996 som et forum til fremme af samarbejde, koordination og interaktion mellem de arktiske lande, de oprindelige folkeslag, som lever i Arktis, samt andre folkegrupper i Arktis om fælles arktiske emner – specielt for så vidt angår spørgsmålene om bæredygtig udvikling og miljøbeskyttelse.

Medlemmer af Arktisk Råd er USA, Rusland, Canada, Sverige, Finland, Norge, Island og Danmark. Herudover er 4 organisationer for oprindelige folkeslag også medlemmer af Arktisk Råd. Der er tale om Nordisk sameråd, ICC, RAIPUN (paraplyorganisation for de mange russiske oprindelige folkeslag) samt endelig Aleuternes internationale organisation (som tæller russiske og amerikanske aleuter).

I det forløbne år har man i Arktisk Råd kunnet konstatere positive fremskridt på området »Sustainable Development«. Det er lykkedes at skabe en høj grad af enighed om rammen for det fremtidige arbejde på området. Det er også lykkedes at nå frem til en betydelig grad af enighed om en arktisk handlingsplan mod forurening (ACAP), hvortil kommer, at der er ved at blive skabt en generel tilslutning til et omfattende projekt om klimaændringers betydning for Arktis (ACIA).

Norden og Europa

Det nordiske samarbejde om EU/EØS spørgsmål har været en vigtig prioritet for det danske formandskab. Udgangspunktet for samarbejdet er uformel drøftelse og informationsudveksling om aktuelle spørgsmål, hvor de nordiske lande har sammenfaldende interesser. Målet er at skabe et praktisk og operativt samarbejde i form af